

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı: 34930642-610-137018
Konu: Soru Önergeleri(7/13863)

24/12/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/13863 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

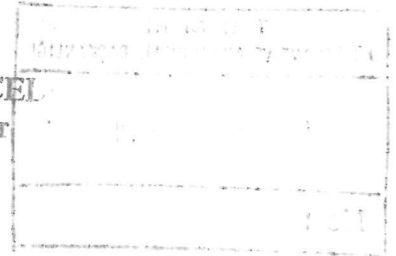
Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi cevabı

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır

03/01/2013

Ayşe YÜCEL
Sekreter

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : (312) 705 58 11
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Fax : (312) 705 58 97
Elektronik Ağ: www.aile.gov.tr

Bursa Milletvekili Sayın Sena **KALELİ**'ye Ait 7/13863 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Çocuk gelinler veya "çocuk anneler" ile ilgili olarak vermiş olduğum soru önergesine 01.11.2011 tarihinde Bakanlığınızca verilen yanıtta, "TÜİK verilerine göre evlilik yaşının sürekli yükseldiği, sorunun çözümüne yönelik hizmet veren kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çalışıldığı" belirtilmişti. Oysa TÜİK verilerine göre son 4 yılda sadece resmi kayıtlara geçen "çocuk gelin" sayısı 181.000'i aşmıştır. Öte yandan 18 yaşından küçük kızını evlendirmek için izin davası açan ailelerin sayısı da bir önceki yıla göre % 94.2 artmıştır. Çocukların korunması açısından yasal bir eksiklik bulunmamasına karşın "çocuk annelere" her gün bir yenisinin eklenmesi, nüfusun yarısını oluşturan kadınların eğitim fırsatından geri kalması gelişmeyi, kalkınmayı ve demokratikleşmeyi de doğrudan etkilemektedir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Ülkemizde son 10 yıl itibariyle "çocuk gelinlerle" ilgili istatistiksel veriler nasıldır?

CEVAP 1: Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2013 yılında yayımlanan “İstatistiklerle Çocuk 2012” adlı yayının bir bölümü “Çocuk Evlilikleri”ne ayrılmıştır. Söz konusu yayında yer alan 2002-2012 yılları arasında 16-17 yaş arası evlenen çocuk sayısı ve toplam evlenme sayısına oranını gösteren verilere göre son yıllarda söz konusu oranda ciddi şekilde azalma olduğu görülmektedir. 16-17 yaş arası evlilik oranı kız çocuklarda % 6,7 erkek çocuklarda % 0,3’tür.

Bakanlığımızca 2011 yılında gerçekleştirilen Türkiye’de Aile Yapısı Araştırması verileri doğrultusunda, bireylerin ilk evliliklerini 18 yaşından önce veya sonra yapmış olma durumları, ilgili evliliklerin yapıldığı dönem ayrıntısında ve cinsiyet ayrımında aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1: Cinsiyete ve İlk Evlenme Yılına Göre 18 Yaşından Önce veya Sonra Evlenmiş Olma Durumu (İlk Evlilik)

	Erkek		Kadın		Toplam	
İLK EVLENME YAŞI						
İlk Evlenme Yılı	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri
2006-2011	0,3	99,7	7,6	92,4	3,8	96,2

Görülmektedir ki en güncel dönemde erkeklerin % 0.3'ü, kadınların ise % 7,6'sı 18 yaşın altında evlenmektedir. Bir önceki beş yıllık döneme göre % 52,5 oranında düşüş sağlanmıştır.

SORU 2: Bakanlığınızda "Çocuk gelinler" ile ilgili boşanma istatistikleri var mıdır?

CEVAP 2: TÜİK'in yayınladığı istatistiklerde 16-19 yaş grubu için boşanma sayıları bulunmaktadır. Fakat bu yaş gruplamasının içinde 18 ve 19 yaşındaki kadınların da yer alması nedeniyle 18 yaşın altında yapılan boşanmalarla ilgili bir değerlendirme yapılamamaktadır.

SORU 3: TÜİK verilerine göre son 4 yılda sadece resmi kayıtlara geçen "çocuk gelin" sayısının 181.000'i aşması, 18 yaşından küçük kızını evlendirmek için izin davası açan ailelerin sayısının da bir önceki yıla göre % 94.2 artmış olması, bu sorunun çözümüne yönelik çalışmaların başarısızlığının göstergesi değil midir?

SORU 5: "Çocuk gelinler" ile ilgili "ulusal seferberliğe" dönüşecek bir politika neden yaşama geçirilmemektedir?

CEVAP 3-5: Erken evlilikler konusu 2011 yılı Aile Yapısı Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsünün 1968 yılından bu yana ülke genelini temsil eden bir örnekleme beş yılda bir yapılan "Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması" ve TÜİK tarafından 2013 yılında yayımlanan "İstatistiklerle Çocuk 2012" adlı yayın üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda çok belirgin bir azalmanın olduğu izlenmektedir.

Buna ek olarak Bakanlığımızın yeniden yapılanması ile birlikte erken evlilikler konusunda çalışma yürütmek Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün çalışma alanları arasında tanımlanarak, Genel Müdürlük bünyesinde erken yaşta evlilikleri önleme konusunda bir birim kurulması öngörülmüştür. Bu çerçevede birim konu hakkındaki çalışmalarına başlamış olup, Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği'nin "Çocuk Gelinler Projesi"nin ikinci ayağında, yurt dışında çocuk evliliklerinin sıklıkla yaşandığı ülke örnekleri incelenmiştir. Bu kapsamda edinilen deneyimler erken evlilik birimince yürütülecek çalışmalarda kullanılacaktır.

Bakanlığımız tarafından 17 Mayıs 2013 tarihinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ile UNICEF ve UNFPA gibi uluslararası kuruluşların Türkiye temsilciliklerin katılımıyla ile "Erken Yaşta ve Zorla Evlilikler Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda alınan kararlardan biri de Bakanlığımızın erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda yürüttüğü çalışmalarda işbirliği sağlanması amacıyla bir komite kurulması olmuştur.

Çalıştayda alınan karar doğrultusunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve Ankara Barosu temsilcilerinden oluşan "Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi Komitesi" 18.07.2013 tarihinde kurulmuş olup, komite ilk toplantısını 24 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirmiştir.

SORU 4: "15 yaşımda gelin, 16 yaşımda anne, 17 yaşımda mutsuz ve umutsuz" ev kadınlarına dönüşen "erken evliliklerin" kadın cinayetleri ve aile içi şiddeti doğrudan etkileyen faktörler arasındaki yeri konusunda bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 4: 2013 yılında tekrarlanması düşünülen Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırmasında, genel çerçevede yaş, özelde de evlilik yaşının şiddetle ilişkisinin araştırılması planlanmaktadır.